

DLH har tømmermænd efter våbendom

Tidligere leverandør til den danske trægigant DLH dømt for brud på FN's våbenembargo mod Liberia. Det virkede fornuftigt nok at handle med ham dengang, men i dag ville vi nok have sagt 'full stop', siger koncernens miljøchef.

Af Michael Rothenborg

Hollandske Guus van Kouwenhoven er vant til Montecristo-cigarer, Rolex-ure og en udsigt over en svømmepøl formet som det afrikanske kontinent fra sit hotel i Liberias hovedstad, Monrovia. Men mange af pengene til udskejelserne er kommet fra våbenhandel og rovdrift på skove, så de næste otte år skal han tilbringe i en fængselscelle.

63-årige van Kouwenhoven blev onsdag dømt for overtrædelse af FN's våbenembargo mod Liberia i sidste del af den 14 år lange borgerkrig. Hollænderen skaffede våben til landets diktator Charles Taylor mod til gengæld at få lov til at fælde op mod 100 kvadratkilometer jomfruelig skov om måneden. Træ, der blandt andet blev købt af den danske tømmekoncern DLH.

Anklagern i den hollandske retssag kunne ikke bevise, at 'Mr. Gus', som van Kouwenhoven blev kaldt i Liberia, var en del af Charles

Taylor's indercirkel. Eller at han medvirkede til eller vidste, at hans våben blev brugt ved Taylors militærs maskiner på civile.

Dommeren ville derfor ikke dømmes for krigsforbrydelser – hvilket fik den flamboyante hollænder med de guldfattede solbriller og det velpressede safarisæt til at forlade retssalen med hånden løftet i V-tegn.

Den britiske organisation Global Witness, der var med til at få van Kouwenhoven dømt, regner dog også dommen som en sejr.

»Denne domfældelse sender en utilslørt advarsel til individer, der føler, at de uden risiko kan profitere af at drive handel i en konflikttrammet region«, siger Alex Yearsley, kampagnekoordinator i Global Witness.

Overholdt embargo

Det var rapporter fra Global Witness, der i sommeren 2001 fik FN til at forbyde salg af våben til Liberia og to år senere lukkede landets grænser for tømmehandel. I rapporterne var van Kou-

TRÆGIGANTEN OG ETIKKEN

DLH

■ I foråret 2002 blev den diskrete danske tømmegigant Dalhoff Larsen & Hornemann (DLH) pludselig landskendt. En DR-udsendelse afslørede, at DLH bl.a. handlede med Hazim Chechade fra Cameroun, hvis firma bl.a. var indblandet i krybskytteri af chimpanser og gorillaer.

■ DLH lovede bod og bedring og iværksatte et 'god leverandør'-program, men initiativet er gentagne gange blevet kritiseret for at være for slapt. I december 2003 viste det sig f.eks., at DLH stadig handlede med Chechade og med Patrice Bois, der var berygtet for samme lovovertrædelser.

■ Tømmerkongerne er blevet kritiseret af WWF Verdensnaturfonden for ikke at sikre sig, at dens russiske træ var lovligt fældet, og Greenpeace har blokeret en af dens fragter, fordi skibet angiveligt indeholdt illegalt træ fra den sydamerikanske Amazon-jungle.

■ Senest har miljøorganisationen Nepenthes indklaget DLH for OECD for brud på den økonomiske samarbejdsorganisationens Retningslinjer for Multinationale Virksomheder, fordi DLH stadig køber træ fra Burma, selv om skovdriften styres af landets militærjunta, og ikke har givet en dato for, hvornår man kan garantere træets bæredygtighed.

vanhoven udpeget som en af hovedmændene.

Organisationen undrer sig ligesom WWF Verdensnaturfonden og Greenpeace kraftigt over, at danske DLH kun stoppede handlen med van Kouwenhoven fra juli 2001 og et halvt år frem. Fra januar 2002 åbnede man igen med henvisning til, at nye FN-rapporter talte om lidt bedre forhold i landet. Først i juli 2003 sagde DLH endegyldigt farvel til den kontroversielle hollænder.

»Men vi mener stadig, at det var forsvarligt og fornuftigt i forhold til den viden, vi havde på det tidspunkt. Og da embargoen kom, overholdt vi den til punkt og prikke«, siger Erik Albrechtsen, miljøchef i DLH.

Burde I ikke have haft et forsigtighedsprincip og holdt fast i stoppet?

»Det var et meget vanskeligt farvand at navigere i. Vi holdt fast i stoppet over for det selskab, hvor van Kouwenhoven var direktør, men

LEVERANDØR. Oprørsoldater på patrulje i Liberias hovedstad Monrovia i 2003. Nu er den danske trægigant DLH's samarbejdspartner Guus van Kouwenhoven idømt otte års fængsel for at have brudt FN's våbenembargo mod landet. – Arkivfoto: Schalk van Zuydam/AP

det selskab, hvor han blot var i bestyrelsen, blev mere eller mindre renset i FN-rapporten fra januar 2002. Og samtidig sagde Kofi Annan (FN's generalsekretær, red.), at et stop for handel måske ville gå ud over den

fattige del af Liberias befolkning. Det var ikke nemt.

I det seneste halv år er I begyndt at satse mere på miljømerket FSC og en højere etisk profil, hvor I for eksempel får råd om menneskerettigheder af Amnesty Internati-

onal. Ville I gøre det samme som dengang, hvis det var nu, I stod over for en konflikt med et tilsvarende valg?

»Jeg tror, at vi i dag ville have sagt »full stop«. Vores initiativer på hele denne front er strammet meget op

– det er en naturlig udvikling, der sker i og med, at der hele tiden stilles større krav til vores profil på miljø og menneskerettigheder«, siger Erik Albrechtsen.

michael.rothenborg@pol.dk

»Kvinderne har uddannelserne og ambitionerne«

Det skal være lettere for kvinder at sætte sig i direktørstolene. Ligestillingsminister Eva Kjer Hansen har 'muret' 36 fremtrædende danskere inde for at komme med ideer til, hvordan kvinder får flere topposter.

Interview

Af Stig Andersen

Kun 4 ud af 100 danske topchefer er kvinder. Det er simpelthen for lidt. Og antallet af kvindelige topchefer i Danmark stiger kun langsomt. Det rækker ikke til ligestillings- og socialminister Eva Kjer Hansens (V) tålmodighed.

Fredag og lørdag 'murede' Eva Kjer Hansen sammen med Dansk Industris viceformand Bolette Christensen 36 fremtrædende danskere inde på kursuscentret Vilvorde nord for København.

Det var blandt andre sangeren og musikeren Anne Linnet, DR's generaldirektør Kenneth Plummer, Jyske Banks direktør Anders Dam, A.P. Møllers personalelederskoleleder Oscar Rosendahl og filmproducenten Vibeke Windeløv. Og de kom ikke ud, før de havde formuleret fem konkrete forslag til, hvordan der kommer flere kvinder på topposter.

Hvorfor er det så vigtigt at få kvinderne ind på topposter?

»Det er for at udnytte vore ressourcer optimalt og for at få alle talenter i spil. Det nytter jo ikke, at man kun spejler rundt i halvdelen af talentmassen, når man skal finde den bedste kvalificerede til toppostene«, siger Eva Kjer Hansen.

Bundlinjen - det forstår mændene

Kvindernes andel af topjobbene er jo en debat, der dukker op med jævne mellemrum. Bliver det til noget nu?

»Det skal det. Der har været meget fokus på emnet de senere år, men det har kun rykket et lille bitte nøk. Det har jeg ikke tålmodighed til, og derfor har jeg sammen med Dansk Industri taget initiativ til mødet. Og jeg vil være meget åben for at tage initiativer, for alvor.«

Du har blandt andet sagt, at kvinder i topjobbene skaber bedre tal på bundlinjen?

»Ja, og jeg tror ikke mindst, at det er et af de argumenter, som mændene kan forstå. Et af de initiativer, jeg har taget på området, har været at få professor Nina Smith ved Handelshøjskolen i Århus til at analysere, hvad det betyder, når der er kvinder med i lederne. Og det var et af de

»Det er fantastisk at se, at når man samler en så engageret og mangfoldig gruppe, så kommer der resultater«, sagde en ret glad Eva Kjer Hansen (V), da hun i går præsenterede resultaterne af 36 topledere gruberier over, hvordan man kan fremme kvindelige ledere. – Foto: Jens Dressling

resultater, hun nåede frem til.

Har du selv en idé om, hvorfor det så kun er fire procent af topstillingerne, der er besat af kvinder?

»Det er svært at forklare. For kvinderne har uddannelserne, og de har også ambitionerne. Undersøgelser viser, at kvinderne har lige så høje ambitioner som mændene, når det drejer sig om at gøre karriere. Jeg tror, forklaringen skal findes i rekrutteringen og i noget med, at 'vi plejer'. Og i noget med, at chefer tit kigger efter en, der ligner ham selv, og derfor ikke får tænkt alle med.«

Hjemmefronten giver problemer

Hvis man spørger kvindelige topchefer, hvorfor der er så få af dem, så får man ofte det svar, at det er, fordi topjobbene betyder, at hjemmefronten svigtes. Hvad kan du gøre ved det som ligestillingsminister?

»Jeg tror, det med hjemmefronten spiller en rolle. Jeg hører det også ofte, når jeg drøfter med folk, hvad der er af hindringer for at få kvindelige topchefer. Og jeg vil være indstillet på at se på,

hvad der kan gøres. Kan man for eksempel gøre det nemmere med au pair-ordninger eller lignende. Det kan godt være netop sådan noget som aflastningen i hjemmet, der skal i fokus, fordi det stadigvæk er kvinderne, der tager den store tørrør i hjemmet. Men det kan også være mentorordninger, altså en rådgiver- og sparingspartnerfunktion.«

Man kan også høre, at der er mangel på forståelse for, at kvinder har lyst til at gøre karriere. At selv karrierekvindernes bedste veninder siger: »Hvordan kan du behandle dine børn på den måde?«

»Jeg synes, det er utroligt, hvordan omgivelserne stadigvæk har nogle bestemte forventninger til kvinder. Jeg har selv oplevet at blive fremstillet som en, der svigtede mine børn, men jeg kan altså hilse og sige fra min egen hjemmefront, at de har det rigtig godt. Mine børn har en far, der tager sig rigtig godt af dem, og det er de ganske godt tilfredse med.«

Man får jo nemt svaret, at karrierekvindens mand typisk også vil være et karriere-menneske?

»Det er jo et spørgsmål om

at finde den rigtige mand. Men jeg synes, det er strengere, at omgivelserne ofte forsøger at appellere til kvindens dårlige samvittighed. Kvinderne bliver konfronteret med nogle spørgsmål og nogle problemstillinger, som man ikke konfronterer mændene med.«

Men hvad kan du som minister gøre ved netop det holdningsmæssige?

»En indsats for at få flere kvinder på topposter rækker længere end til lovgivning. Det er også en holdningsarbejdning og en gørem op med, hvad der er normalt, og hvad der er unormalt. Og jeg tror, det er vigtigt at få gjort op med det normal-unormalbegreb og i stedet få en mere fordomsfri tilgang til det enkelte menneske.«

Hvorfor slår kvinderne ikke bare i bordet og siger 'jeg vil', når de nu både har uddannelserne og ambitionerne til at komme på topposter?

»Jamen, pas på! Kvinderne er på vej. Jeg tror, kvinderne er blevet mere bevidste om at ville benytte deres potentiale.«

Som minister svader du selv på en toppost. Hvad har du måttet tage af beslutninger

for at sidde, hvor du sidder?

»På Christiansborg har vi ikke særlige problemer i forhold til køn. Der er vi rigtig gode til at vurdere hinanden på politiske evner og ideer. Men det er klart, at man træffer nogle valg i forhold til den tilværelse. Først og fremmest i forhold til ens familieliv.«

Manden klarer børnene i Jylland

Som minister har man ofte lange arbejdsdage, man har nogle weekender, hvor man ikke ser familien. Hvilke overvejelser har du haft om det?

»Det er rigtigt, at jeg har lange arbejdsdage og er meget væk hjemmefra, blandt andet fordi vi har valgt at bo i det sønderjyske. Men vi har gjort op i familien, hvad der er det rigtige for os. At blive minister er jo det ultimative for mig, og derfor har det selvfølgelig været vigtigt for mig, at min familie bakker mig op i forhold til den mulighed.«

Kan din mand være topchef med de krav, det stiller – samtidig med at du er minister?

»Altså min mand ... har ... hvordan skal jeg sige det ...? Det er klart, at når man har

BLÅ BOG

Eva Kjer Hansen

- 41 år
- Socialminister og minister for ligestilling siden august 2004
- Medlem af Venstres folketingsgruppe siden 1990.
- Har studeret nationaløkonomi ved Københavns Universitet.
- Eva Kjer Hansen er gift med Jørgen Berg. Parret har 3 døtre.

et toplederjob, så kræver det, at man i familien finder ud af, hvordan det skal fungere. Og her har min mand altså været indstillet på at sige: O.k., det er ikke mindst ham, dagligdagen afhænger af.«

Dermed siger du også, at med dig i et topjob kan han nok ikke også have et topjob?

»Altså ... hm ... altså ...«

Spørgsmålet er vel relevant nok i denne sammenhæng?

»Jo, jo ... men der er jo mange ting, der spiller ind. Vi har vores hjemmehuse i Sønderjylland. Men det er klart, at det er nødvendigt, at der er en, der tager ansvaret for dagligdagen, og det har min mand så gjort. Han har bakket op om, at jeg gerne ville en politisk karriere.«

tilstande, hvor der er tale om, at for eksempel halvdel af medlemmerne i bestyrelser skal være kvinder?

»Jeg er imod kvoter. Jeg tror ikke, det vil være godt i relation til bestyrelser, og jeg tror slet ikke, det kan lade sig gøre til lederjobbene. Stemningen i Danmark er heller ikke til sådan noget. Kvinderne skal vælges, hvis de er de rigtige til jobbene. Hvis de har de kvalifikationer og evner, der skal til.«

erhverv@pol.dk

Stig Andersen har i en årrække produceret dokumentarprogrammer for DR 1. Han interviewer topfolk i dansk erhvervs- og politikken.

Nye måder til at få kvinder i top

Skattefradrag for hushjælp og andre regeringsbidrag skal skaffe flere kvindelige chefer, foreslår topledere.

Af Michael Rothenborg

'Op med kvinderne'. 'Kvinder bremser af normer'. 'Kærlige spark for at få flere kvindelige ledere'.

Avissoverskrifterne stammer fra årene 1989-1991 og er tre af de 408 artikler, der popper frem, når man søger på udtrykket 'flere kvindelige ledere' i mediebasen Infomedia.

Men selv om samtlige regeringer har haft fokus på problematikken siden, er andelen af kvindelige topledere i Danmark stadig beskedne: fire procent.

Nu mener ligestillingsminister Eva Kjer Hansen (V) dog, at man har fundet det, der skal til. 36 topledere kom i går med fem konkrete forslag efter at have været låst inde i 30 timer af ministeren og Dansk Industri (DI):

- Skattefradrag for lønudgifter til hushjælp og mere ligelig fordelt barselsorlov mellem forældre.
- Statsministeren skal udpege 'ambassadører' blandt tunge virksomhedsledere, der skal øge andelen af kvindelige ledere i eget hus og inspirere andre.

- Virksomheder, der har mere end 25 procent kvinder i direktion og bestyrelse, skal have ret til at søge en statslig innovationsfond til udviklingsprojekter.

- Den virksomhed, der dokumenterer de bedste resultater med at fremme kvindelige ledere, skal have en pris.

- Virksomhederne skal tilbyde 'karrierepause' med mentorhjælp til unge medarbejdere, der vil prioritere familien i en periode.

Eva Kjer Hansen er »impoveret« over de 36 topledere kreativitet og gejst:

»Jeg er sikker på, at ideerne og deltagernes motivation vil sætte et markant præg på antallet af kvinder i ledelse i de kommende år«, siger ligestillingsministeren.

Vicedirektør Bolette Christensen fra DI er mere forsigtig:

»Nu glæder vi os til at arbejde forslagene og forhåbentlig få flere af dem gjort til virkelighed ude i virksomhederne«, siger hun.

michael.rothenborg@pol.dk